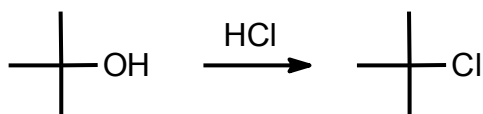

CHLOREK *tert*-BUTYLU (2-CHLORO-2-METYLOPROPAN)**Odczynniki:**

[2-metylopropan-2-ol \(*tert*-butanol\)](#) 33 cm³ (25,0 g, 0,34 m)

[kwas chlorowodorowy stęż.](#) 100 cm³ (1,2 m)

[wodorowęglan sodu](#) ok. 15 cm³ roztworu 5 %

[bezw. chlorek wapnia](#)

UWAGA: Praca z substancjami żrącymi - stężony kwas. Praca w rękawicach ochronnych.

W szczelnym rozdzielaczu o poj. 250 cm³ umieszcza się *tert*-butanol i 80 cm³ stężonego kwasu chlorowodorowego.¹ Zawartość rozdzielacza wstrząsa się energicznie przez ok. 2 - 3 minuty i pozostawia na kilka minut. Czynność tą powtarza się kilkakrotnie w ciągu ok. 20 min. Po każdym wytrząśnięciu należy na chwilę otworzyć kurek rozdzielacza. Następnie oddziela się dolną warstwę, do rozdzielacza dodaje się kolejną porcję ok. 20 cm³ stęż. kwasu chlorowodorowego, kilkakrotnie wytrząsa i pozostawia do rozwarstwienia.² Warstwę dolną oddziela się, a górną przemywa się kolejno 15 cm³ wody, 15 cm³ 5 % roztworu wodorowęglanu sodu i ponownie 15 cm³ wody. Po osuszeniu warstwy organicznej nad bezw. chlorkiem wapnia (lub bezw. siarczanem(VI) magnezu),³ surowy produkt destyluje się z kolby okrągłodennej zaopatrzonej w deflegmator i zbierając frakcję wrzącą w temp. 49 - 51 °C.⁴ Pomiar współczynnika załamania światła jest utrudniony ze względu na wysoką lotność produktu. (lit.: n_D²⁰ = 1,3819, d = 0,835 g/cm³).

¹ Do rozdzielacza można również dodać 5 g bezw. chlorku wapnia, co ułatwia m. in. rozdział faz i polepsza nieco całkowitą wydajność reakcji.

² Zużyte roztwory kwasu chlorowodorowego rozcieńcza się równą objętością wody i umieszcza w pojemniku **W-K** (wodne roztwory rozcieńczonych kwasów nieorganicznych). Pozostałe roztwory wodne można wylać do zlewu.

³ Po odsączeniu, środek suszący przemywa się dwukrotnie niewielkimi ilościami acetonu techn. (ok. 10 cm³), rozpuszcza w wodzie i roztwór wylewa do zlewu. Aceton użyty do przemywania umieszcza się w pojemniku **A** (zlewki acetonu).

⁴ Podczas destylacji odbieralnik powinien być umieszczony w łaźni lodowej, aby zmniejszyć straty lotnego produktu. Przedgon oraz pozostałość po destylacji umieszcza się w pojemniku **F** (ciekłe, palne, zawierające fluorowce).